

Uluslararası Spor, Egzersiz ve Antrenman Bilimi Dergisi

Cilt 1, Sayı 2, 114-119, (2015)

Derleme Makale

Modern Olimpiyat Oyunlarında Siyaset ve Boykotlar*

Bengü Güven Karahan¹

Özet

Amaç: Bu çalışmanın amacı, modern olimpiyat oyunlarında görülmüş siyasi olaylarla yapılmış olan boykotları ortaya koyarak tartışmaktır. Taranan kaynaklardan elde edilen bilgilere göre olimpiyatlardaki olaylar, dinsel, ırkçı, ideoloji/sistem merkezli, politik olaylar ve boykotlar başlıkları altında ele alınmıştır.

Yöntem: Çalışmada geçmiş olay ve olguların araştırılmasında kullanılan "tarihi yöntem" kullanılmıştır. Bu amaçla literatür taraması yapılmış ve elde edilen bulgular tartışılmıştır.

Bulgular: Baron Pierre de Coubertin, eski Yunanlıların Olimpiyat oyunlarını ihya ederek tamamıyla modern bir şekle sokarken olimpiyatları sadece uluslararası spor karşılaşmaları olarak görmemiş aynı zamanda olimpiyat yoluyla gençliği karşılıklı anlayış ve dostluk ruhu içinde eğitmeyi, daha iyi ve daha barışsever bir dünya kurulmasına katkıda bulunmayı hedeflemiştir. Bu özellikleri taşımanın yanı sıra olimpiyat oyunları, dünyanın en büyük sosyal olayı olması nedeniyle ülkelerin çeşitli çıkarlarına da alet olmuştur. Dinsel, ırkçı, ideoloji/sistem merkezli ve politik olaylar ile boykotlar başlıkları altında derlenip incelenen bu olaylarla, olimpiyatların dünyaya adını spor faaliyeti olmanın yanında, siyasi anlamda da duyurduğu görülmektedir.

Sonuç: Sonuç olarak, oyunları çıkar amaçlı olaylardan kurtarmak ve olimpizm felsefesine uygun bir şekilde devam ettirebilmek için Milli ve Uluslararası Olimpiyat Komitelerinin dikkatli ve duyarlı olmaları, ayrıca bireyleri yetiştiren ülke eğitim sistemlerinin de birleştirici ve barışçıl bir felsefe ile olimpizm ruhunu benimsetmeleri gerektiği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler

Olimpizm,
Din,
İrkçılık,
İdeoloji,
Spor.

Yayın Bilgisi

Gönderi Tarihi: 18.09.2015

Kabul Tarihi: 14.12.2015

Online Yayın Tarihi: 15.12.2015

DOI: 10.18826/ijsets.30355

A View of Politics and Boycotts in Modern Olympic Games

Abstract

Aim: The aim of this study was to display and discuss the politics events and boycotts in modern Olympic Games. According to the literature, the events in the Olympic Games were discussed under the religious, racist, ideological, politics and boycotts headlines.

Methods: It was used historical research method in this study. Literature was reviewed and findings were discussed for this purpose.

Results: Baron Pierre de Coubertin remanufactured the Ancient Greek Olympic games to modern. He didn't approach the Olympic Games just international sport computations, he also purposed to educate the younger generations with spirit of friendship and comprehension by the Olympic Games. He had wanted to further to be sited more good and conciliatory world. Olympic Games is the biggest and the best social event in the world. Therefore, it was used by some countries for profits. These profits revelations variously like religious, racist, ideological and politics events after a while.

Conclusion: As a conclusion, it can be said that, it is necessary to rescue from politic events and sustain the games depending on Olympic philosophy. For this purpose, national and international Olympic committees must be necessary to be a sensitive and conscientious. Separately, countries education systems must be teach the olympism philosophy.

Keywords

Olympism,
Racism,
Religious,
Ideological,
Sport.

Article Info

Received: 18.09.2015

Accepted: 14.12.2015

Online Published: 15.12.2015

DOI: 10.18826/ijsets.30355

GİRİŞ

Tüm insanlığa spor yolu ile anlatılan, barış ve kardeşlik felsefesinin yoğunlaştığı ve dört yılda bir de olsa dünya ülkelerinin bir araya geldiği tek organizasyon olimpiyat oyunlarıdır. Dünyanın her noktasına yayılmış milyonlarca spor izleyicisi için sabırsızlıkla beklenen büyük bir sanat, kültür gösterisi ve doruktaki spor ziyafetidir (Sel, 1949).

Antik olimpiyatların 1500 yıl kadar sonrasında Baron Pierre de Coubertin'in girişimleri ile olimpiyatlar yeniden yaşama geçirilmiştir (Şahin, 2009). Modern olimpiyatların başından beri en büyük amacı sporu, spor ötesi bir anlayışı benimsetmek için kullanmasıdır (Crowther, 2004). Bu

USEABD yazım kurallarının "Yazarlık Hakkı" bölümündeki MADDELERE göre yazar katkıları şu şekilde rapor edilmiştir:

1. Yazar: 1,2,3,4,5,6,7,8.

*Bu çalışma Uluslararası Spor Bilimleri Araştırma Kongresinde (10-13 Eylül 2015) poster bildiri olarak sunulmuştur.

¹Başkent Üniversitesi, Spor Bilimleri Bölümü, Ankara-Türkiye, bguven@baskent.edu.tr

anlayış, olimpizm felsefesidir. Modern olimpizm fikrinin içeriğini, modern olimpiyatların kurucusu olan 20 kitap, 30 broşür ve diğer yazılı belgelerinde bulmak mümkündür.

Olimpizm, beden becerisi ile birlikte insan aklının ve kişiliğinin gelişmesini hedef alan ve böylece insanın tüm niteliklerinin simetrik biçim ve uyum içinde gelişimini hedefleyen bir hayat felsefesidir. Amaçlarından bir diğeri ise spor yolu ile insanı eğitmek, karakterini ve ahlakını kuvvetlendirmek, modern mükemmel insanı yaratmaktır. Olimpizm, tam manası ile eğitsel amaçlar güder. Olimpizm ne bir din, ne bir sosyal doktrin ne de bir sosyal, ekonomik sistemdir. Olimpizm bir ruh halidir, hayat tarzıdır, insanlık görüşüdür. Bir “çıkarsız ideal” inancıdır. İşte, Modern olimpizmin temel amacı, karakteri kuvvetli, ahlaki sağlam, eğitilmiş “Kamil İnsanı” yaratmaktır (TMOK, 1988).

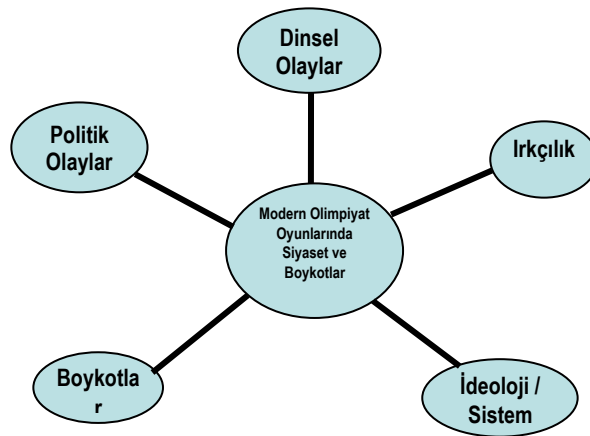
Çağımızın en önde gelen sosyal olaylarından olan olimpizm, ayırt etmeden tüm dünyayı kucaklar, karşılıklı saygıyı; iş birliğini ve tüm insanlar arasında arkadaşlığı, karşılıklı anlayışı amaçlar. Eşit koşullar altında dürüst, dostça rekabeti ve kurallara bağlı yarışmayı hedefler. Başka sosyal sahalarda hiçbir kurala uymadan birbiriyle rekabet eden insanlara elde tutulur örnekler verir. Olimpizm insan gayretine en yüce değeri verir. Uluslar, ırklar, renkler, politik sistem ve sınıflar arasında hiçbir ayırım kabul etmez. Bu felsefe ile uluslararası barışın ve anlayışın gelişmesine yardım eder (TMOK, 1988). Olimpiyatlar, tüm bu özelliklerinden ötürü dünyanın en önemli sosyal kurumlarından biri haline gelmiş ve ülkelerin birçok anlamda boy gösterdikleri önemli bir arena halini almıştır.

Olimpiyat oyunlarına gösterilen ile dünyanın kültürel ve ekonomik evrenselleşmesi konusunda çok önemli bir yerde olduğu fark edilmiştir (Tomlinson & Young, 2006). Bu farkındalıkla, düzenleyen ve iştirak eden ülkelerin gerek politik, sosyal, ekonomik yönden çıkar sağlamaları, gerekse sporun evrenselliği çerçevesinde uluslararası platformlarda boy göstermeleri açısından oyunlar siyasi anlamda çok özel bir yer kazanmıştır. Olimpiyatların bu önemi ve değeri geçmişten günümüze artarak devam etmektedir. Tarihe baktığımızda, birbirleri ile siyasi, ekonomik ve politik yönden ters düşen toplumların ve devletlerin bu tip spor organizasyonları ile ilişkilerinin ve dostluklarının pekiştiği görülmektedir (Koryürek, 2003). Bunun yanında, olimpiyat tarihinde zaman zaman dinsel, ırkçı, ideoloji merkezli, politik olaylar ve boykotlar oyunların içinde uygulanarak sporun ve olimpiyat felsefesinin temeline gölge düşürmektedir.

Tarihte zaman zaman görülen bu olayların yanı sıra, 1896’dan beri hemen hemen tüm olimpiyat törenlerinde politik yansımalar olmuştur. Aslında politikanın spor organizasyonlarının içine girmesinde olimpiyat oyunları yalnız değildir. Ama büyük kitlelere ulaşmada hiçbir spor organizasyonu olimpiyatlar kadar başarılı olamadığından politika diğer organizasyonlara göre en fazla olimpiyat oyunlarına yansımıştır (Hill, 1992).

Buradan hareketle bu makalenin amacı, modern olimpiyat oyunlarında görülmüş siyasi olaylarla, yapılmış olan boykotları ortaya koyarak tartışmaktır.

Aşağıda modern olimpiyat oyunlarına ilişkin yapılan incelemeler şematik olarak verilmiştir.

Şekil 1. Literatür taramaları sonucu ortaya çıkan olaylara ilişkin başlıklar

1. Olimpiyatlarda Dinsel Olaylar

Dünyanın her kesiminden insanları birleştiren evrensel bir olay olan olimpiyatların içine dinin girmesi sadece olimpizm felsefesine değil sporun temel yapısına da aykırı bir durumdur. Fakat maalesef tarih boyunca kendi çıkarlarını, menfaatini korumak, kimi zaman fikirlerini empoze etmek isteyenler olduğu gibi dinini de olimpiyatlar gibi eşitlik ve kardeşliğin esas olduğu ortamlarda empoze eden ve kullananlar olmuştur.

Dinsel olayların olimpiyatlarda kendini göstermesi ilk olarak 1900 Paris olimpiyat oyunlarındadır. Bu oyunlarda iki ABD’li atlet “Dinimiz Pazar günü çalışmamızı engeller. Bu nedenle yarışma olmaz!” diyerek yarışmamıştır (TMOK, 1988). Aynı sebeple 1924 Paris Olimpiyatları’nda da bir İngiliz bir atlet, pazar günü 100m. yarışını koşmamış, ertesi gün 400m. yarışını rekor kırarak kazanmıştır. Başarısını “Bu, Allah’a ve İncil’e inanmanın zaferidir.” şeklinde yorumlayarak (TMOK, 1988) Hıristiyanlık propagandası yapmıştır. Daha sonra 1908 Londra Olimpiyat Oyunlarında yine bir ABD’li atlet Pazar gününe denk gelen 110m. Engelli finalini elinde İncil ile koşturmak istemiş ve hakemler buna karşı çıkmamıştır. Yarışı kazanan atlet İncil ile koşturmasının sebebini, “*Ben dini bütün bir Hristiyan’ım. Dinimiz Pazar günleri Hristiyanların dini amaçlar dışında çalışmalarını günah saymaktadır. Elimde İncil ile yarışmakla dini bir amaç uğruna çalışmış olduğuma inanıyorum*” diyerek açıklamıştır (TMOK, 1988). Görüldüğü gibi olayların çoğunluğu Hıristiyanlıkta kutsal kabul edilen Pazar gününde yarışmak konusunda yaşanmıştır. Bununla birlikte 1924 Paris Oyunları’ndan sonra olimpiyat kurallarına aykırı dinsel olaylar sıklıkla görülmesi de sporcuların dinlerini yarışmalarda ettikleri dualar ve yaptıkları hareketlerle kimi zaman gösteriye kaçan şekillerde yansıttıkları bilinmektedir.

1. Irkçılık

Bekliden insanlığın en büyük ayıbı din, dil, ırk ayrımı yapmaktır. Hiçbir tek tanrılı dinde insanlar sınıflanmaz ve ayrılmazken, kişisel ve milliyetçi hırslar ve çıkarlar için birçok ülke ırkçı davranışlarda bulunmuş ve bulunmaktadır. Elbette dünyanın tüm ilgisini üzerine çeken bir organizasyonda da kendi ırkını üstün göstermek isteyen bazı zihniyetler olimpiyatları emellerine alet ederek ırkçı davranışlarda bulunmuş ve olimpizm felsefesine aykırı davranmışlardır.

Olimpiyatlarda ırkçılık yüzünü ilk kez 1912 Stockholm oyunlarında göstermiştir. Burada, Kızılderili asıllı ABD’li atlet Jim Thorpe’nin atletizm’deki üstün başarıları o dönem ırkçılığın yaygın olduğu Amerika’nın hoşuna gitmemiştir. Irkçı bir Amerikalı gazetecinin Thorpe’nin yarı profesyonel olarak beyzbol oynadığını yazması ile Amerikalı spor yöneticileri hemen atletin elinden madalyalarını alıp Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC)’ne yollamıştır. Bunun üzerine madalyalar yarışların ikincilere yollanmış ancak İsveç ve Norveç’li atletler madalyaları kabul etmemişlerdir (Koryürek, 2003). Büyük yankı getiren Thorpe olayında, 67 yıl sonra atletin profesyonellik kararının iptali ile madalyaları ailesine geri verilmiştir (TMOK, 1988). Yine 1912 Stockholm Olimpiyat oyunlarında ABD’li ırkçı antrenörün 100m. finalinde siyah atletini soyunma odasına kilitlemesi ırkçılığın kimi zaman milletinin başarısının bile önüne geçtiğini gösteren bir başka olaydır.

1936 Berlin oyunları ırkçılığın en çok yapıldığı oyunlar olmuştur. Hitler, oyunları, “Aryan ırkının” ve Nazi rejiminin büyüklüğünü göstermenin ve propagandasını yapmanın en iyi yolu olarak görmüştür (Senn, 1999). Yarışmalar başladığında ABD’li atlet Jessi Owens 100, 200 ve 4x100m.’lerde altın madalya kazandıktan sonra uzun atlamada da Alman atlet Luz Long’u geçerek şampiyon olmuştur. Owens’in bu başarılarına sinirlenen Hitler stadı terk etmiş ödül törenlerinde de beyazları tebrik ederken zencileri görmezden gelmiştir (Karaküçük, 1986). Bu tutum özellikle Amerikan basınında çok büyük yankı uyandırmıştır. *New York Times* gazetesi Hitler’in bu tutumunu “*Hitler Zenci Şampiyonları Reddedi*” başlığı ile manşetten verirken, *Times* siyah bir sayfada çok büyük ve koyu bir yazı ile “Hitler Jesse’yi Hiç Saydı” başlığını atmıştır (Baker, 1986). Hitler’in bu davranışının nedenini soranlara cevabı çok acımasızca olmuştur. “*Bir zenci ile el sıkışırken fotoğrafımın çekilmesine izin verebileceğimi düşünebilir misiniz?*” (Davis, 1986). Owens’in bu oyunlarda ki başarısı Amerika’daki bir çok zenci çocuğun onu örnek almasına neden olmuştur. Irkçılığa karşı kendilerindeki sportif yeteneği kullanan zenciler belki yanlış sebeplerle spora başlamış ama aldıkları karşılıklar hiç de yanlış olmamıştır (Cashmore, 1982). 1968 Meksika olimpiyatları sırasında 200m yarışında birincilik ve ikincilik alan Amerikalı zenci atletlerin madalyalarını almak üzere kürsüye siyah eldiven giymiş bir şekilde çıkmaları ve eldivenli ellerini kaldırarak Amerika’daki siyahlara

yapılan adaletsizliği duyurmaya çalışmaları yapılan ırkçılığın sergilendiği bir olaydır (Arnold, 1983). 1912 Olimpiyat Oyunları'nda Amerikalı antrenörün bizzat kendi sporcusuna ırkçı davranışlarda bulunması, ardından 1936 yılında Hitler'in Amerikan sporcusuna yaptığı ırkçılığı ağır dille eleştirmesi, sonrasında 1968 oyunlarında yine kendi sporcularının Amerika'yı ırkçılıkla suçlaması ilgi çekici bir durumdur.

1. *İdeoloji / Sistem merkezli olaylar*

Tüm dünyanın odaklandığı bir organizasyon olan olimpiyatlar, ideolojik gruplarında kendi çıkarları doğrultusunda eylemlerde bulunmaları için büyük bir fırsattır. Olimpiyat oyunlarındaki ideoloji merkezli olayların ilki, 1968 Meksika oyunlarında yaşanmıştır. Olimpiyatların ülkeye yüksek maliyetini protesto eden, bu paraların sosyal harcamalara yönlendirilmesini talep eden gençlere polis tarafından ateş açıldı ve 267 kişi yaşamını yitirdi (Kozanoğlu, 2006). Öğrenciler seslerini duyurmanın yanı sıra olimpiyatlar için büyük paralar harcanmasını çarpıcı görsellerle protesto etmişlerdir (Hill, 1992).

1972 Münih oyunlarında sporcuların birçoğu yarışlardayken kendilerini Kara Eylül olarak tanıtan bir grup Filistinli terörist olimpiyat köyüne girerek, İsrail takımından on bir sporcuyu öldürmüştür. Bunun üzerine İsrail hükümetinin onayı ile oyunlara bir gün ara verme kararı alınmıştır (Guttman, 1992). Yaşanan bu büyük olay, olimpiyat tarihinin kara lekesi olmuştur.

2. *Olimpiyatlarda Politik Olaylar*

Politik olaylar ilk kez 1908 Londra oyunlarında İngiltere ve ABD arasında önceden beri süregelen siyasi çekişmelerle su yüzüne çıkmıştır. İngiltere, ABD bayrağını olimpiyat tesislerine asmamış, bunun üzerine ABD resmigeçit töreni sırasında, Amerikan bayrağını taşıyan güllenci Ralph Rose, Kral VII. Edward'ın önünde bayrağı yere eğmemiştir (Koryürek, 2003). I. Dünya savaşından sonra yapılan 1920 Anvers olimpiyat oyunlarına IOC savaş yeniği ülkeleri kabul etmemiş ve böylece politikayı olimpiyatlara bizzat kendisi karıştırmıştır (Karaküçük, 1986). Komite hatasını 1924 Paris oyunlarında düzeltmeye çalışmış ve bir önceki olimpiyata alınmayan ülkeleri bu oyunlara çağırmıştır. Ancak Fransa ile aralarının açık olması sebebiyle Almanya yine oyunlara alınmamıştır (Karaküçük, 1986). IOC'nin yaptığı bu hata olimpizm ruhunun temsilcisi olma sıfatına yakışmamıştır.

1936 Berlin oyunları politika ile birlikte ırkçılığın oyunlara tam olarak bulaştığı ilk olimpiyat olmuştur. Hitler, bu oyunlarda nasyonel-sosyalist rejimin propagandasını yaparak bütün dünyaya tanıtmak istemiştir. Bu olimpiyatlarda manevi ve politik açıdan Hitler'in kazandığı muazzam destek hiç kimse tarafından inkar edilemez. Bir Amerikan yazarı oyunların bu kadar ilgi çekmesindeki ana sebebi, "sadece 3 yıldır yeni rejimle yönetilen ve kendini hendekten yukarı çekmeyi başaran Alman milletinin sosyal başarısı olarak görülmesi" şeklinde açıklamıştır (Davis, 1986). Politik olay açısından baktığımızda ayrıca bu oyunlarda Hintliler İngiliz bayrağı altında oturtulmaya zorlanmışlar ancak kabul etmemişlerdir. IOC tarafından bir bayrak altında oturmaları mecbur kılınan Hintliler, Türk bayrağı altında oturmayı tercih etmişlerdir (Karaküçük, 1986).

1948 yılında olimpiyatlar yine Londra'da yapılmış ancak IOC burada yine hata yaparak savaş suçluları olarak kabul ettikleri Almanya ve Japonya'yı oyunlara kabul etmemiştir. Bu tutum oyunları politik girdap içerisinde tutmuştur (Karaküçük, 1986). 1952 Helsinki olimpiyatlarında ilk kez Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin oyunlara davet edilmesi, olimpiyatların dünya barışını sağlamaya yönelik amacına uygun bir tavır olmuştur. Ancak SSCB'nin diğer doğu bloğu ülkeleri ile ayrı bir olimpiyat köyü kurması olimpiyatların temel felsefesine ayrı bir tavır olarak karşımıza çıkmıştır (Karaküçük, 1986). 1988 yılında Seul'de yapılan olimpiyatlar başlarda Güney Kore için politik bir deneyim olacakken sonradan bu deneyim Güney Kore'nin asıl uluslararası politik işi haline gelmiştir. Seul kapalı kapılar ardında soğuk savaş gerilimlerine hizmet etmiş, Amerika Kuzey Kore ile SSCB ise Güney Kore ile ittifak etmiştir (Hill, 1992).

3. *Boykotlar*

Modern olimpiyat oyunları, tarihinde çeşitli ve çok sayıda boykotlara sahne olmuştur. Bu boykotların ilki 1908 Londra oyunlarındadır. Bu oyunlarda bütün yarışları İngiliz hakemler yöneterek çeşitli hatalara sebebiyet vermişlerdir. 400m. yarışında önde giden bir ABD'li atletin faul yaptığı gerekçesi ile diskalifiye edilmesi bütün ABD'li atletlerin boykotlarına neden olmuştur. Bu yarışta İngiliz atlet tek başına final koşarak birinci gelmiştir (Seçilmiş, 2004). 1952 Helsinki Olimpiyatlarında Tayvan,

Kızıl Çin’inde oyunlara davet edilmesini boykot etmiş (TMOK, 1988), 1956 Melbourne oyunlarında ise Rusya’nın Macaristan’ı işgal etmesi yüzünden Hollanda, İspanya ve İsviçre oyunları boykot etmiştir (Koryürek, 2003). 1972 Münih oyunlarında IOC’nin Rodezya’yı oyunlara kabul etme kararı 40 Afrika ülkesinin boykotuna yol açmıştır. Bunun üzerine IOC Rodezya’yı tekrar oyunların dışında bırakmıştır (Karaküçük, 1986). 4 yıl sonra Montreal olimpiyatlarında Taiwan’ın oyunlara alınmamasını protesto eden 14 Afrika ülkesi ve 8 Arap ülkesi Montreal’e geldikleri halde Taiwan’ın oyunlara alınması sonucu ülkelere geri dönme kararı vermişlerdir (TMOK, 1988). 1979 yılının Aralık ayında SSCB Afganistan’a saldırmış, bunun üzerine Amerika başkanı Jimmy Carter’ında etkisi ile Amerika Milli Olimpiyat Komitesi 1980 Moskova olimpiyatlarına takım göndermeme kararı almıştır (Hill, 1992). Bu karar ardında pek çok ülkeyi de sürüklemiştir. Sonuçta Moskova’daki oyunları, Türkiye Cumhuriyetinin de içinde olduğu 80 ülke boykot ederek katılmamıştır (TMOK, 1988). Buna karşılık olarak 1984 yılında da Los Angeles’a verilen olimpiyat oyunlarını SSCB boykot etmiştir (Seçilmiş, 2004). SSCB ile birlikte on üç sosyalist ülkenin de boykot ettiği bu oyunlara sosyalist ülkelerden sadece Romanya katılmıştır (Guttman, 1992). 1988 yılında Seul’de yapılacak oyunları, yıllardır düşman olan Kuzey ve Güney Kore, paylaşmak istemiş, ancak çıkan anlaşmazlıklar sonucu Kuzey Kore ve beraberinde Etiyopya ile Küba, Güney Kore’yi boykot ederek olimpiyatlara katılmamıştır. Artık boykotların sonunun gelmesine inanan IOC, bundan böyle oyunları boykot eden ülkelerin IOC’dan çıkarılacağını bir daha da hiçbir olimpiyata davet edilmeyeceğini açıklamıştır (Koryürek, 2003). IOC’nin geç kalmış bu kararı olimpiyatlarda boykotların sonunu getirmiştir.

Boykot sonucu olimpiyatlara katılmama son bulsa da, resmi boykot kararı almadan da oyunların yapıldığı ülkelere yönelik olarak eleştiriler siyasi hayatta her zaman yer bulmuştur. Bunlardan biri de 2008 oyunlarının Çin’de yapılmasına karar verilmesinin hemen arkasından Tayvan ve Tibet’in yoğun eleştirisi ve karalama eylemlerinde bulunmasıdır. Çin de buna tepki olarak, Tibet’le ilgili bazı web sitelerine, Hong Kong ve Tayvan gazetelerine Apple Daily ve Liberty Times’a sansür uygulamıştır (Hartley, C., 2010).

TARTIŞMA VE SONUÇ

Görüldüğü gibi Olimpizm felsefesi ve olimpiyat oyunları zaman zaman ters düşmüştür. Bu ters düşmeler kendini birçok olayla göstermiştir. Bunlar arasında, olimpiyatları seçkin bir kesimin yönlendirmesi, eşit olmayan yarışma koşulları, cinsiyet ayrımcılığı, amatörlüğe aykırı davranışlar, ticari istismarlar ve benzer sorunların yanında, bu makalenin konusu içerisinde geçen, siyasi ve politik olaylarda vardır. Bu sıfatla olimpiyatlar sadece büyük bir spor olayının sembolü değil, aynı zamanda küresel bir kültür fenomenidir (Crowther, 2004).

Olimpizm felsefesine yakışmayan bu olaylara çeşitli makamlarca çözüm önerileri ve yaptırımlar getirilmiştir. Bu yaptırımlardan biri IOC’nin 1988 Seul olimpiyatları sonrasında boykotlarla ilgili aldığı karardır. Karar, bundan böyle oyunları boykot eden ülkelerin IOC’dan çıkarılacağını ve bir daha hiçbir olimpiyata davet edilmeyeceğini belirtmiş ve olimpiyatlarda boykot olaylarının sonunu getirmiştir. İronik olan şudur ki; bu karar öncesinde IOC bazı oyunlarda bazı ülkeleri oyunlara kabul etmeyerek siyaseti olimpiyatlara bizzat kendisi karıştırmıştır. Neyse ki sonrasında yanlış tutumu algılamış ve Seul olimpiyatları sonrasında aldığı kararla en azından boykotların sonunu getirmeyi başarabilmiştir.

Olimpiyat tarihi boyunca yaşanan bu olaylar göstermiştir ki; olimpiyatlar dünyaya adını spor faaliyeti olmanın yanında, siyasi anlamda da duyurmuştur. Bu gerçek, inkar edilemez ve yadsınamaz. Çünkü oyunlar milli takımlar düzeyinde yapılmaktadır. Ancak olimpiyat oyunlarının ülkeler için önemini ve reklam aracı olduğunu kabul etmekle birlikte, oyunları çıkar amaçlı olaylardan kurtarmanın gerekliliği de tartışılmazdır. Bunun için en kalıcı çözümü, her alanda olduğu gibi yine eğitim yolu ile gerçekleştirmek mümkün olabilir. “Dünyayı değiştirmek için insanı değiştir.” sözünden hareketle; Küçük yaşlardan itibaren çocukları olimpik ideale uygun olarak eğitmek, onlara fair play duygusunu aşlamak, ileride olimpiyatlara ve her arenada yapılacak sportif etkinliklere amaç dışı olayların girmesini önlemede en temel çözüm olarak düşünülmektedir.

Sonuç olarak, olimpiyat oyunlarının dünya ülkelerini olimpizm felsefesine uygun olarak bir araya getirmesinin yanında ülkelerin oyunları ekonomik ve politik anlamda çıkarları doğrultusunda kullandıkları da söylenebilir.

KAYNAKÇA

- Arnold, P. (1983). *The Olympic Games*. London: The Hamlyn Publishing Group.
- Baker, J., W. (1986). *Jesse Owens An American Life*. London: Collier Macmillan Publisher.
- Cashmore, E. (1982). *Black Sportsmen*. London: Routledge & Kegan Poul Ltd.
- Crowther, N. (2004). The State of The Modern Olympics: citius, altius, fortius. *European Rewiev*. Vol. 12, no. 3, syf. 445-460.
- Davis, D., H. (1986). *Hitler's Games*. Newyork: Harper&Row Publishers.
- Guttman, A. (1992). *The Olympics A Story of The Modern Games*. Chicago: Un-ofill Pres.
- Hartley, C. (2010). *The Politics of the Olympics: A Survey*. Taylor & Francis e-library.
- Hill, C., R. (1992). *Olympic Politics*. Newyork: Martin's Pres.
- Karaküçük, S. (1986). *Milletlerarası Politikada ki Önemi Açısından Olimpiyat Oyunları*. Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Koryürek, C. (2003). *Olimpiyatlar*. İstanbul: Akbank Yayınları.
- Kozanoğlu, H. (2006). *21. Yüzyılın Sosyalizmi için Hem Eşitlik Hem Özgürlük*. İstanbul: İthaki Yayınları.
- Seçilmiş, K. (2004). *Antik Çağdan Günümüze Olimpiyat Oyunları*. İstanbul: İl Press Basım ve Yayın.
- Sel, R. (1949). *Olimpiyat Oyunları*. İstanbul: Berksoy Basımevi.
- Şahin, M. (2009). *Spor Ahlakı ve Sorunları*. İstanbul: Evrensel Basım Yayın (Genişletilmiş 2. Baskı).
- Tomlinson, A., Young, C. (2006). *National Identity and Global Sports Events*. Albany: State University of New York.
- Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi (TMOK). (1988). *Olimpik Hareket*. İstanbul: Hürriyet Gazetesi Matbaası.